

Ιδιότητα του πολίτη και επαγγελματικές αξίες

Εισαγωγή

Η γνώση και η ίδρυση μιας επιχείρησης περιλαμβάνει την προσήλωση της προσοχής σε κοινωνικές και πολιτικές πτυχές, αφού ένας επιχειρηματίας είναι πρώτα πολίτης και μέλος μιας κοινότητας, και μαζί με το ίδιο το ενδιαφέρον και το κέρδος, πρέπει επίσης να αξίζει την προσοχή της κοινότητας, να επιτρέψει την ανάπτυξη και την ευημερία της δραστηριότητας μαζί με την κοινωνία. Δίνοντας προσοχή στη συμπερίληψη της ιδιότητας του πολίτη και των επαγγελματικών αξιών κατά τη δημιουργία ενός επιχειρηματικού μοντέλου, θα επιτρέψετε στην εταιρεία ή την επιχείρησή σας να είναι πιο βιώσιμη, κερδοφόρα, κοινωνικά αποδεκτή και υποστηριζόμενη από την κοινωνία και την κοινότητά της.

Στόχος

Ο στόχος αυτής της ενότητας είναι να παράσχει κάποιες βασικές γνώσεις σχετικά με το τι σημαίνουν Ιδιότητα του πολίτη και Επαγγελματικές Αξίες και πώς μπορούν να συγχωνευθούν εποικοδομητικά σε ένα επιχειρηματικό μοντέλο.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Στο τέλος αυτής της ενότητας, θα είστε σε θέση να:

- κατανοήσετε την έννοια της ιδιότητας του πολίτη και των επαγγελματικών αξιών,
- συνειδητοποιήσετε ότι μια επιχείρηση δεν είναι μόνο οικονομική, αλλά και κοινωνική και πολιτική δέσμευση,
- κατανοήσετε τη σημασία της ιδιότητας του πολίτη και των επαγγελματικών αξιών σε ένα επιχειρηματικό μοντέλο,
- κατανοήσετε τα οφέλη της υιοθέτησης της ιδιότητας του πολίτη και των επαγγελματικών αξιών σε όλες τις εκφάνσεις του επιχειρηματικού μοντέλου.

Λέξεις-Κλειδιά

- Ιδιότητα του Πολίτη
- Επαγγελματικές αξίες
- Κοινωνικές επιπτώσεις
- Πολιτικός αντίκτυπος
- Συλλογικότητα

Θεωρητικό Πλαίσιο

Η λέξη “citizenship” (ιδιότητα του πολίτη) προέρχεται από τη λατινική λέξη civis (πολίτης) και civitas (προϋπόθεση να είναι πολίτης), και από την κλασική αρχαιότητα υποδηλώνει τη σχέση μεταξύ ενός ατόμου και της πόλης. Ενσωματώνει τον έλεγχο της **πολιτικής** και **κοινωνικής** σχέσης μεταξύ του ατόμου και της συλλογικότητας (κάθετα και οριζόντια), προσδιορίζοντας με ακρίβεια τα χαρακτηριστικά του και τα «συμπεριφορικά» πρότυπα.

«Η Ιδιότητα του πολίτη είναι το κύριο μέσο κάθε πρωτοβουλίας που στοχεύει στη δημιουργία ενός κοινού έργου» (Delors, 1996)

«Η υγεία μιας δημοκρατικής κοινωνίας μπορεί να μετρηθεί από την ποιότητα των λειτουργιών που εκτελούνται από ιδιώτες πολίτες». (Alexis de Tocqueville)

«Οι πολίτες δεν γεννιούνται. Γίνονται.» (Cruikshank, 1999)

Με μια ευρύτερη έννοια, ο **βασικός στόχος** της ιδιότητας του πολίτη είναι να εξοπλίσει τους πολίτες με ερμηνευτικά και κριτικά μέσα σχεδιασμού, προκειμένου να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και να αναπτύξουν ατομικό και κοινωνικό αίσθημα ευθύνης.

Αυτό ξεκινά από το γεγονός ότι ένας πολίτης είναι ένας οικονομικός, κοινωνικός και πολιτικός παράγοντας που έχει καθήκον να ενεργεί προς όφελός του, λαμβάνοντας επίσης υπόψη το όφελος της συλλογικότητας στην οποία ενεργεί. Ένας πολίτης συνδέεται με τη συλλογικότητα και δεν μπορεί να αναπτυχθεί, να κερδίσει και να ευημερήσει χωρίς ή ανεξάρτητα από το κοινωνικό πλαίσιο. Ο επιχειρηματίας είναι οικονομικός παράγοντας, καθώς και πολίτης, που φέρει κοινωνική και πολιτική ευθύνη και διαθέτει δικαιώματα και καθήκοντα.

Είναι σημαντικό να ενθαρρυνθούν και να παρακινηθούν οι επιχειρηματίες, οι οποίοι είναι επίσης πολίτες, να ενεργούν ως συνεργατικά μέλη και στην επαγγελματική τους δραστηριότητα, και να αποδείξουν ότι διαθέτουν όλες τις απαραίτητες αρετές για να αναλάβουν έναν κατάλληλο επαγγελματικό ρόλο με αίσθημα ευθύνης και πίστης.

Από αυτή την άποψη, οι κατάλληλες επαγγελματικές αξίες περιλαμβάνουν ένα περιβάλλον συναφές με τη δική μας επιχειρηματική δραστηριότητα.

Σε αυτό το πλαίσιο, η ιδιότητα του πολίτη περιλαμβάνει επίσης τις επαγγελματικές αξίες σε καταστάσεις όπου ενδέχεται να προκύψουν συγκρούσεις αξίας με άλλους (στην επιχείρηση).

Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί και το χάσμα μεταξύ των επαγγελματικών αξιών και της αίσθησης της ιδιότητας του πολίτη.

- Από τη μία πλευρά, είναι απαραίτητο να αξιολογηθεί και να εξεταστεί σε ποιο βαθμό ένα επιχειρηματικό μοντέλο στοχεύει στη μεταφορά αξιών και ικανοτήτων από ένα συγκεκριμένο επάγγελμα σε μια κοινωνική και πολιτική ενσωμάτωση της ίδιας της επιχείρησης.
- Από την άλλη πλευρά, είναι απαραίτητο να εκτιμηθεί εάν η ιδιότητα του πολίτη και οι επαγγελματικές αξίες ενισχύουν την ευαισθητοποίηση μεταξύ των επιχειρηματιών, ιδίως όσον αφορά τις ικανότητές τους να συμπεριλαμβάνουν την κοινωνική και πολιτική τους ευθύνη (ικανότητα εκμετάλλευσης της συμμετοχής στη συλλογική ζωή, δικαιώματα και υποχρεώσεις, προώθηση συλλογικών παροχών), να συμμετάσχουν και να συνεισφέρουν με πίστη και κριτικό πνεύμα στους θεσμούς και να αναπτύξουν μια αίσθηση συμμετοχής και σεβασμού για τη συλλογικότητα.

Επί του παρόντος, υπάρχει μια σταθερή απαίτηση από τις εταιρείες να εξοηλίζουν τους υπαλλήλους και τους εργαζομένους τους με ικανότητες που σχετίζονται με την πολιτιστική και κοινωνική ευθύνη, και αυτό πρέπει να ξεκινά από τον επιχειρηματία.

Οι εταιρείες υποδεικνύουν επίσης μια απαίτηση για επαγγελματικές και τεχνικές ικανότητες (κάθετες/σκληρές δεξιότητες), αλλά αυτές πλέον συγχωνεύονται με άλλες, εγκάρσιες ικανότητες που συνδέονται με τις αξίες της ιδιότητας του πολίτη, την κοινωνική και πολιτική ευαισθητοποίηση (οριζόντιες/μαλακές δεξιότητες). Δεδομένου ότι ένα πιθανό χάσμα μεταξύ της κοινωνίας και του οικονομικού περιβάλλοντος συχνά αναγνωρίζεται ως εμπόδιο, πρέπει να αντιμετωπιστεί ως ένα σημαντικό και συγκεκριμένο πρόβλημα που εγείρουν οι εταιρείες.

Μια σοβαρή εκτίμηση της ιδιότητας του πολίτη και των επαγγελματικών αξιών κατά το σχεδιασμό ενός επιχειρηματικού μοντέλου είναι μια συγκροτημένη λύση, που μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά αυτό το χάσμα.

Ιδιότητα του πολίτη και επαγγελματικές αξίες

Κατά την ανάπτυξη ενός επιχειρηματικού μοντέλου, η εστίαση στην ιδιότητα του πολίτη και τις επαγγελματικές αξίες επιτρέπει:

- Κοινωνικό κέρδος και πολιτική αξιοπιστία
- Βελτίωση και ενίσχυση των δεσμών με ενδιαφερόμενα μέρη της τοπικής κοινωνίας (πελάτες, φορείς κ.λπ.)
- Αύξηση της φήμης ως δίκαιου επιχειρηματία
- Προώθηση της κοινωνικής αποδοχής της επιχείρησης
- Οφέλη για το τοπικό κοινωνικό περιβάλλον
- Προσέλκυση πιο αξιόπιστων εργαζομένων
- Προσέλκυση πελατών προσφέροντάς τους ένα κοινωνικό, συγκεκριμένο και μετρήσιμο πλεονέκτημα
- Βελτίωση του κύκλου εργασιών σας

Παραδείγματα και Καλές πρακτικές

Παράδειγμα 1

Πώς μπορούν οι επιχειρήσεις να έχουν ενεργό φωνή και ρόλο στην κοινωνία:

Στην ενότητα «Κανάλια» του παρόντος εκπαιδευτικού προγράμματος, περιλαμβάνονταν τα παραδείγματα της Διαφήμισης της Nike και της Benetton. Αυτές οι εταιρείες αποφάσισαν να χρησιμοποιήσουν τα κανάλια προώθησης για να κάνουν μια κοινωνική δήλωση. Συνειδητά αποφάσισαν να μην αποφεύγουν αμφιλεγόμενα θέματα που συνδέονται με την ιδιότητα του πολίτη, αλλά αντίθετα να τα αγκαλιάσουν, δημιουργώντας μια γέφυρα μεταξύ των αξιών της εταιρείας και των αξιών που επικοινωνούνται στα μηνύματα. Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην ενότητα «Κανάλια».

Παράδειγμα 2

Πώς μπορούν οι επιχειρήσεις να έχουν ενεργό φωνή και ρόλο στην κοινωνία:

Στα τέλη Μαρτίου 2020, κατά τη διάρκεια της επιδημίας Covid-19, ο Giorgio Armani, ο κύριος μέτοχος της παγκοσμίου φήμης ιταλικής μάρκας μόδας, αποφάσισε να μετατρέψει την παραγωγή του σε ιατρικά ρούχα και στολές, με χαμηλό κόστος παραγωγής για νοσοκομεία και ιδρύματα υγείας. Αυτό είναι ένα παράδειγμα άμεσου συνδέσμου με τη συλλογικότητα, που αντιπροσωπεύει τη συμμετοχή μιας εταιρείας που υποστήριξε και μοιράστηκε τα κύρια κοινωνικά προβλήματα που επηρεάζουν μια κοινότητα. Αυτή η συμπεριφορά αντικατοπτρίζει τις διαστάσεις της ιδιότητας του πολίτη, όπως η συμμετοχή και η ιδιότητα ως μέλος, και είναι επίσης μια συγκροτημένη εφαρμογή θετικών και ωφέλιμων επαγγελματικών αξιών.

Προσωπικός προβληματισμός

Ως επιχειρηματίες, οι ευθύνες σας ξεκινούν και τελειώνουν στην καθημερινή σας δουλειά;

- Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις μοναδικές δεξιότητες και ικανότητές σας για να βοηθήσετε τους άλλους ή να βοηθήσετε την κοινωνία σας (δημιουργώντας αξία και όχι μόνο οικονομικό όφελος);
- Πώς μπορείτε να προχωρήσετε πέρα από τον εργασιακό σας ρόλο, διατηρώντας την ισορροπία μεταξύ της εργασίας, της οικογένειας, του ελεύθερου χρόνου σας και άλλων σημαντικών υποχρεώσεων που σας δεσμεύουν;
- Ως επιχειρηματίες, πώς μπορείτε να μοιραστείτε περισσότερα υλικά και άυλα οφέλη από ό,τι συνήθως, ώστε να αναπτυχθείτε μαζί με την τοπική συλλογικότητα;

Σκέψεις

Δεδομένης της συστημικής φύσης πολλών κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών μας προκλήσεων, το καθήκον σας, ως επιχειρηματίας, είναι να παραδεχτείτε ότι αντιμετωπίζετε ένα επίπεδο πολυπλοκότητας στο οποίο απαιτείται πληθώρα προοπτικών. Σε μια κοινωνία που βασίζεται στις αξίες, κανείς δεν μπορεί να ποσοτικοποιήσει τα πάντα, οπότε ορισμένες δραστηριότητες πρέπει να αναληφθούν κοιτάζοντας πέρα από το άμεσο οικονομικό κέρδος. Είναι σημαντικό να κατανοήσετε ότι αυτά μπορεί να οδηγήσουν σε άυλο όφελος, που μερικές φορές μπορεί επίσης να είναι χρήσιμο για την απόκτηση ενός συγκεκριμένου πλεονεκτήματος.

- Πώς μπορεί να αξιολογηθεί και να αναφερθεί η πρόοδος, όταν η κοινωνική και πολιτική αλλαγή δεν είναι εμφανής;

Η σκέψη της ιδιότητας του πολίτη απαιτεί σοβαρή εξέταση του τρόπου με τον οποίο οποιαδήποτε ενέργεια μπορεί να επηρεάσει άλλα μέρη του σχετικού οικονομικού, κοινωνικού και πολιτικού συστήματος γύρω μας, το οποίο έχει άμεση ή έμμεση σχέση με εμάς

Αναφορές

- Bebeau, M.J., Monson, V.E. (2015). "Designing Professional Ethics Education". In Nucci, L., Krettenauer, T., Narvaez, D. (eds.) Handbook of Moral and Character Education. New York, Routledge.
- Cruikshank, B. (1999). The Will to Empower, Ithaca: Cornell University Press.
- European Parliament resolution of 14 September 2017 on A new skills agenda for Europe (2017/2002(INI)) – P8_TA(2017) 0360
- Isin, E. F. (2008). Theorizing acts of citizenship. In Acts of Citizenship. E. F. Isin and G. M. Nielsen. London, Palgrave Macmillan.
- Onorati, M. G., Bignami, F., Bednarz, F. (2017). Intercultural Praxis for Ethical Action. Reflexive Education and Participatory Citizenship for a Respondent Sociality. Louvain, Éditions EME – Harmattan.
- UNESCO (2015). Global Citizenship Education – Topics and Learning Objectives. Paris, UNESCO-United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.
- <https://impacthub.net/>

